

INHOUDSOPGAVE

VERANTWOORDING	15
----------------	----

HOOFDSTUK I

HET OUDE EN HET NIEUWE LIBERALISME	21
De erfenis van Adam Smith	21
Liberalisme, kapitalisme en vrije markt	22
Vrijheid	23
Liberaal ordewoorden	25
J.M. Keynes en de staat	26
Neoliberalen en Mont-Pèlerin	26
De opbouw van een netwerk	28
Liberalisme nader omschreven	29
De liberale doorbraak	31
Natuur en moraal	33
Rechten en plichten	35
Neoliberalisme: een utopie?	35
Neoliberale agenda	36
Guy Verhofstadt, liberaal of libertariër?	37
Globalisering en zijn grenzen	38
Noten	41

HOOFDSTUK II

LIBERALISERING IN BELGIË	45
Internationale context	45
Het einde van Keynes	45
Stagflatie	46

Het tijdperk Thatcher-Reagan	47
Europa op liberale koers	48
De markt en de lobbyisten	49
European Round Table of Industrialists	50
Managers	53
Financiële globalisering	54
Het Belgisch luik	55
De regering Mark Eyskens en de vallende blaren	57
Noten	59

HOOFDSTUK III

JAREN TACHTIG: MARTENS GOOIT HET ROER OM	61
Regering Martens V en VI	61
PRODUCTIVITEIT EN CONCURRENTIE	62
De aandelenwet	65
De Wet	66
De fondsen	68
Resultaten...	71
... en evaluaties	73
Effecten op werk en overheidsbudget	75
Een nieuwe aandelenwet?	76
Winnaars	78
Transparantie	81
Aandeelhouders	82
Balans van Martens V en VI	83
Noten	84

HOOFDSTUK IV

FINANCIËLE GROEPEN	91
De Generale	91
Een thriller rond de Generale	95
PORTRET: EEN MACTIG MAN: ETIENNE DAVIGNON	97
Groep Brussel Lambert	100
Voorgeschiedenis	100
Albert Frère	101
Een nieuw bestuur	102

PORTRET: ALBERT FRÈRE WIKT, HERSCHIKT EN BESCHIKT	103
Solvay	111
Solvac	112
Verankerd en gegroeid	113
Boël en Janssen	114
Noten	115

HOOFDSTUK V

EVOLUTIE VAN ENKELE GROTE SECTOREN	119
Energie	119
Energiebronnen	120
Petroleum	120
Gas	121
Elektriciteit en kernenergie	122
Kernenergie: de redding?	124
Kernenergie? Neen, bedankt!	125
Wat met het afval?	126
Wie betaalt?	127
Het beleid	128
Kerncentrales sluiten? Of toch niet	129
Superwinsten	130
Pax Electrica	131
Bedrijven	132
Resultaat van de liberalisering	137
De factuur van de consument	139
Overwegingen	140
Banken en verzekeringen	144
De banken	145
Nieuwe wetten en hervormingen	149
Toezicht	152
Internationale regelgeving	153
Bankieren in een nieuwe financiële omgeving	155
Schaduwbankieren	157
De verzekeringssector	159
De staal- en steenkoolindustrie	162
Steenkool	162
Staal	165
Metaalsector	168
Wat?	168

Economisch gewicht	169
Tewerkstelling	170
Evolutie van enkele grote beursgenoteerde bedrijven	171
ICT	173
Transport	174
Het spoor	177
ABX	178
Wegtransport	182
Eurovignet	182
Cabotage	183
Transport over water	186
Liberalisering	186
Havens	188
Wet Major	189
Nieuwe tendensen	190
Luchtvaart	191
Grondafhandelingsdiensten	192
Het Europees luchtruim	194
Luchtverkeersleiding	194
Luchtvaartmaatschappijen	195
Luchthavens	196
Besluit	198
Noten	199

HOOFDSTUK VI

EUROPA GEEFT DE TOON AAN	217
De jaren 80: aanloop naar 1992	217
De jaren 90: van eenheidsmarkt naar eenheidsmunt	221
BF gekoppeld aan de DM	221
Het einde van de geschiedenis?	222
Vrijhandel	222
De Washington consensus	224
Vrijhandelsakkoorden	225
Sociaal Europa	225
Lissabon-strategie	226
PORTRET: EEN KONINGSKOPPEL: MARTENS-DEHAENE	227
Meer concurrentie en competitie	230
Concurrentievervalsing	231
Race to the bottom	232

Economische en monetaire unie	233
Maastricht	233
Pact voor stabiliteit en groei	234
De euro en het nieuw monetair beleid	235
Werk	236
Het sixpack	237
Noten	238

HOOFDSTUK VII

DE BEURS: STIEREN EN BEREN	241
Voorgeschiedenis	241
De jaren 80: opleving en...	242
Het krijttijdperk	243
Het informaticatijdperk	244
Banken naar de beurs	245
... de krach van 1987	246
Zwarte maandag	247
Hyman Minsky	247
Oorzaken van de krach	248
Het einde van Bretton Woods	248
Veel geld, veel schulden en speculatie	249
De beurs vanaf de jaren 90	251
Dark Pools en flitshandel	254
Noten	255

HOOFDSTUK VIII

BEDRIJVEN EN MENSEN IN BEWEGING	259
Oude en nieuwe families	260
Oude families	260
Inbev	262
Vlaamse bedrijven en families	262
Managers aan het roer	263
Noten	264

HOOFDSTUK IX

PRIVATISEREN EN VERANKEREN	265
Privatiseren	265
Guy Verhofstadt	266
Privatiseren zonder liberalen	267
Geen methode, geen debat	268
Overheidsinstellingen verdwenen	269
Liberale agenda uitgevoerd	270
Verankeren	271
De communautaire discussie	273
DE FRANSE INVLOED: EEN BEETJE VOORGESCHIEDENIS	276
Van verankering naar corporate governance	281
Deontologische code	282
Een Belgische code	283
Een code vatbaar voor interpretaties	284
De eigendom van de onderneming	285
Controle op de onderneming	286
Noten	289

HOOFDSTUK X

WERK EN LASTEN	293
Sleutelen aan het pensioen	293
De eenentwintigste eeuw	294
Flexibiliteit van de arbeidsmarkt	296
De index in beweging	297
Een zeepbel barst	298
Notionele intrestaftrek	298
Noten	301

HOOFDSTUK XI

VERZET TEGEN DE LIBERALISERING	303
Sociaaldemocratie onder druk	305
De derde weg	305
De actieve welvaartsstaat	307

Socialisten en sociaaldemocraten	308
Noten	311

HOOFDSTUK XII

REGIONALISERING	313
Vlaanderen durft	317
Nieuwe bedrijven	318
Minister De Batselier in actie	319
Vlaanderen 2002	320
Vlaanderen in actie	321
VIA: geen sterk merk	322
Wallonie zit niet stil	323
Een historische erfenis	323
Reconversie	324
Een contract voor de toekomst	325
Het Marshallplan	327
Evaluatie en resultaten van het plan M	328
Sterktes en zwaktes	329
Brussel Hoofdstedelijk Gewest: een duale samenleving	330
Noten	334

HOOFDSTUK XIII

2008: MEER DAN EEN BANKENCRIISIS	339
Branchevervaging en deregulering	340
De euro	341
Derivatenhandel	341
En dan ging het mis	342
België	344
Fortis	344
Dexia	345
Overheidsschuld	347
De arbeidsmarkt	347
Maatregelen anticrisis	348
Ook in België	350
De banken	351
Niet enkel een bankencrisis	352
Noten	353

HOOFDSTUK XIV

SLOTBESCHOUWINGEN	359
Neoliberaaal Europa	361
Bolkestein en het handelsakkoord EU-USA	362
Het einde van de welvaartsstaat	363
Vragen bij het welvaartsmodel	364
De staat als bestuurder	365
Belastingen en de staat	366
Losse verbanden	367
Desindustrialisering	369
Vermarkting	369
Een socialistisch alternatief?	370
Democratie bedreigd	371
De onzichtbare hand	375
Noten	376
GERAADPLEEGDE WERKEN	379
Archief	379
Bibliografie	379
Websites	386
Tijdschriften en dagbladen	386
BIJLAGEN	389
Historische inflatie-per jaar (bron: Inflation.eu)	389
Overheidsschuld (in% van het BBP)	389
Groei BBP (Bron: www.indicators.be , Fed. Planbureau)	390
Prijs ruwe olie (Bron: www.macrotrends.net)	390
Koers van de dollar (Bron: Nationale Bank/Eurostat)	390
Samenstelling regeringen	391
Partijen: betekenis en naamswijzigingen	391
Vlaamse partijen:	391
Franstalige partijen	391
De Belgische regeringen en federale verkiezingen sedert 1980	391

Federale Ministers van Economische zaken sedert 1980	392
Federale Ministers van Financiën sedert 1980	393
Vlaamse regeringen	393
Vlaamse Ministers van economie	394
De Waalse regeringen	394
Waalse Ministers van economie	395
Staatshervormingen	395
De Europese verdragen (europa.eu/eu-law/treaties/index_nl.htm)	396
Leden van de EGKS/EEG/Europese Unie	396
Chronologie	396
ALFABETISCH REGISTER	401